

KVALITETSRAPPORT 2018/19 FÖRSKOLAN

ROBERTSFORS KOMMUN 2019-11-25

Malin Andersson, rektor

Helena Wälivaara, rektor

Mia-Lena Holmström, rektor

Carin Elofsson, barn- och utbildningschef

Barn- och utbildningsutskottet 2019-12-09, §??

Kommunstyrelsen 2019-12-??, §??

INNEHÅLL

1	INLEDNING	1
2	ÖVERGRIPANDE FÖRUTSÄTTNINGAR	2
2.1	ORGANISATION	2
2.1.1	LEDNINGSORGANISATION	2
2.1.2	RESURSTEAM	2
2.2	PERSONAL	2
2.2.1	UTBILDNINGSNIVÅ.....	2
2.2.2	PERSONALTÄTHET	4
2.3	KOSTNADER.....	4
2.3.1	KOSTNAD PER BARN I JÄMFÖRELSE MED ANDRA.....	4
2.3.2	KOSTNADSUTVECKLING PER INSKRIVET BARN.....	5
2.4	UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN FÖR 2018/19 VAR.....	6
2.5	UTVECKLINGSOMRÅDEN FÖR 2019/20	6
3	NORMER OCH VÄRDEN	7
3.1	UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19	7
3.2	UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020.....	7
4	UTVECKLING OCH LÄRANDE	8
4.1	UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19	8
4.2	UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020.....	9
5	BARN INFLYTANDE	9
5.1	UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19	9
5.2	UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020.....	10
6	FÖRSKOLA OCH HEM	11
6.1	UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19	11
6.2	UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020.....	11
7	ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN	11
7.1	UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19	11
7.2	UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020.....	11
8	UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING	12
8.1	UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19	12

Referenser

1 INLEDNING

Denna kvalitetsrapport är en del av det systematiska kvalitetsarbetet i Roberts-fors kommuns förskolor. Här presenterar en övergripande bild över delar av det arbete som sker på våra förskolor och de resultat som nåtts.

Kvalitetsrapporten är en del i arbetet med att uppfylla de krav som ställs på huvudmannen om att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen (Skollagen 4 kap. 3 §, 2010:800). Här lyfts gemensamma mönster såväl som särskilt intressanta skillnader enheter emellan fram. Här diskuteras vilka resultat vi når bland våra grundskolor och hur väl vi uppnår de lokala och nationella mål som vi har att förhålla oss till i våra verksamheter.

Rapporten är tänkt att bidra till en förståelse av vad som händer i våra förskolor och varför, samt till att synliggöra det arbete som görs, vilka förändringar som genomförs i skolorna och vad dessa förändringar verkar leda till. Rapporten utgör även en återkoppling till förskolorna på deras kvalitetsarbete. Via de underlag som sammanställs och analyseras här, kan vi bidra till att synliggöra vilka gemensamma utvecklingsområden vi har att arbeta med inom förvaltningen, vilket i sin tur kan bidra till att vi kan göra kloka prioriteringar i våra verksamheter.

SYSTEMATISKT KVALITETSARBETE

Syftet med det systematiska kvalitetsarbetet är att uppfylla de nationella målen för utbildningen och att skapa dialog om måluppfyllelse och orsaker till brister. Det systematiska kvalitetsarbetet ska garantera att barn och elever garanteras en likvärdig utbildning oavsett vilken förskola eller skola det går i. Hur vi arbetar finns angivet i "Rutin för systematiskt kvalitetsarbete i Robertsfors kommuns förskola, grundskola, särskola och Lärcentrum"

2 ÖVERGRIPANDE FÖRUTSÄTTNINGAR

Samtliga statistikuppgifter är hämtade från officiell statistik på Skolverkets hemsida.

2.1 ORGANISATION

I Robertsfors kommun fanns under läsåret 2018/19 åtta förskolor som omfattar 17,5 avdelningar och antalet inskrivna barn vårterminen 2019 var totalt

Område	Förskola	Antal avd	Inskrivna barn vt-19
Södra	Tallkotten, Djäkneboda	2	
	Fyrklövern, Bygdeå	4	
Centrala	Skogsläntan, Robertsfors	2	
	Lillberget, Robertsfors	4	
	Lillebo	1,5	
Norra	Dungen, Flarken	1	
	Åkerbäret, Änäset	1	
	Apotekaren, Änäset	2	
		17,5	

2.1.1 Ledningsorganisation

Totalt sett har det funnits två förskolechefer som ansvarat för förskoleverksamheten i Robertsfors kommun. Under året har dock en av dessa bytt arbete till samordnare för Familjecentralen/Öppen förskola. En ny förskolechef rekryterades och började vid årskiftet 2018/19. Samordnaren för Familjecentralen har fortsatt under vårterminen -19 att vara chef för dagbarnvårdare och Resursteamet.

Problemet med stora geografiska områden, många enheter och medarbetare lyftes till utskottet och kommunstyrelsen som beslutade att tillskjuta 730 tkr för anställning av en tredje förskolechef. Rekrytering pågick under vårterminen och en förskolechef anställdes i slutet av juni månad.

Förskolecheferna ingår i barn- och utbildnings ledningsgrupp tillsammans med rektorerna för grundskolan och Lärcentrum.

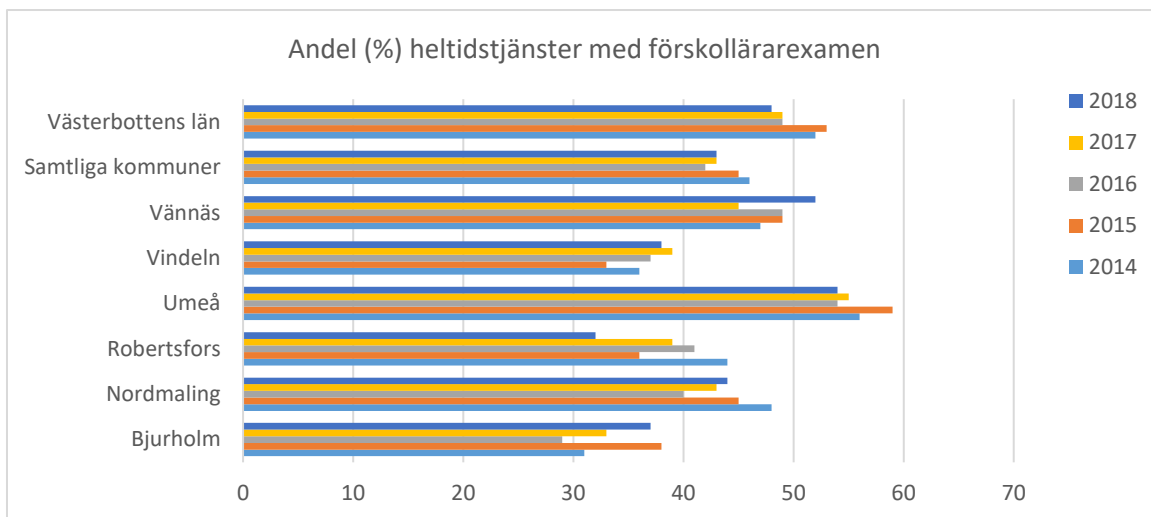
2.1.2 Resursteam

I förskoleverksamheten finns ett resursteam bestående av två årsarbetskrafter (specialpedagog/förskollärare). Resursteamet arbetar handledande och kompetensutvecklande mot övrig personal förutom rent individuellt med barn i behov av extra stöd. Insatserna utförs i nära samarbete och dialog med pedagoger, arbetslag och förskolechefer med det gemensamma målet att skapa goda utvecklingsmöjligheter och lärandemiljöer utifrån det enskilda barnets förutsättningar och behov. Andra viktiga samarbetspartners är skolan, socialförvaltningen, barn- och ungdomshabiliteringen och logopedmottagningen. Resursteamet genomför även screeningar på femåringarna avseende läsförståelse inför övergången till förskoleklass.

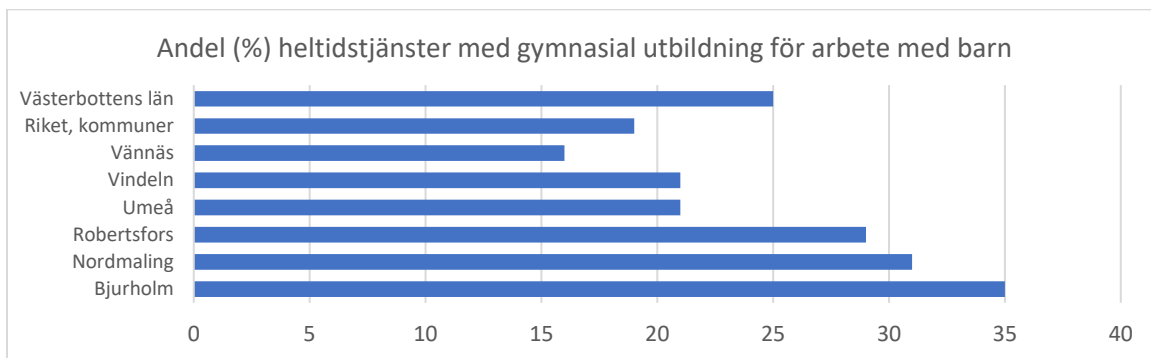
2.2 PERSONAL

2.2.1 Utbildningsnivå

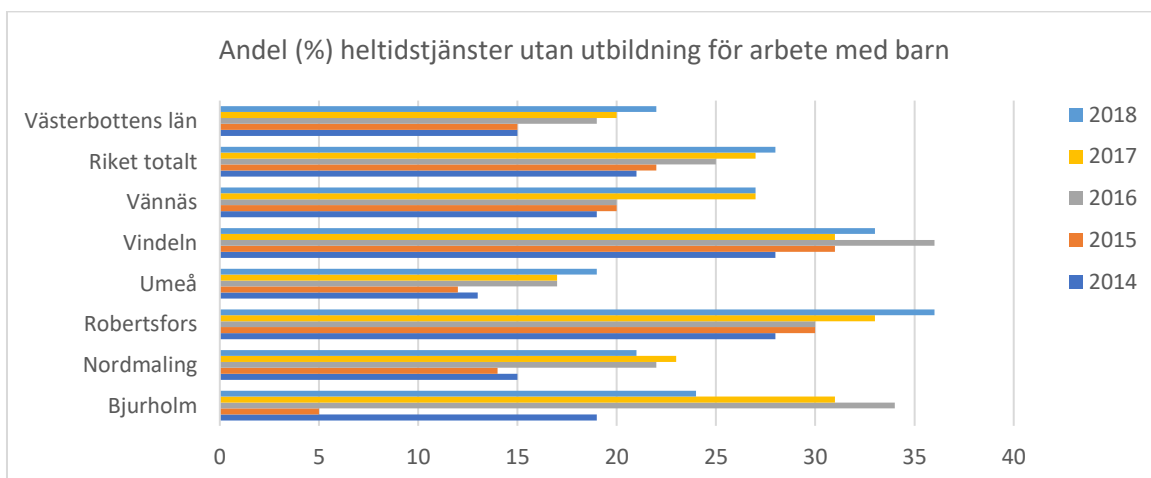
Diagrammen nedan visar att andelen heltidstjänster med förskolläraryrket är mycket låg inom Robertsfors kommuns förskoleverksamhet – 32% vilket är en nedgång med 3 procentenheter sedan föregående år.

I diagrammet nedan redovisas andelen heltidstjänster med gymnasial utbildning för arbete med barn. Robertsfors kommun har 29% utbildade barnskötare vilket är relativt bra i jämförelse med länet (25%) och riket (19%). Noteras att officiell statistik finns endast för år 2018.

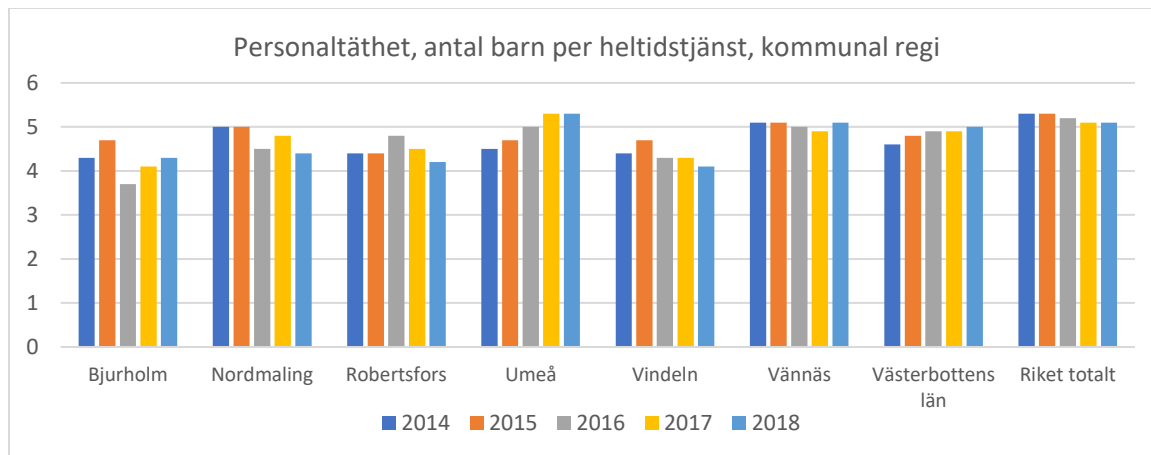

Sett till andelen heltidstjänster som saknar utbildning för arbete med barn så ligger Robertsfors kommun mycket högt (36%) i jämförelse med såväl riket (28%) som länet (22%). Noteras bör trenden generellt sett är en ökande andel personal utan utbildning för arbete med barn sett över de senaste fem åren.

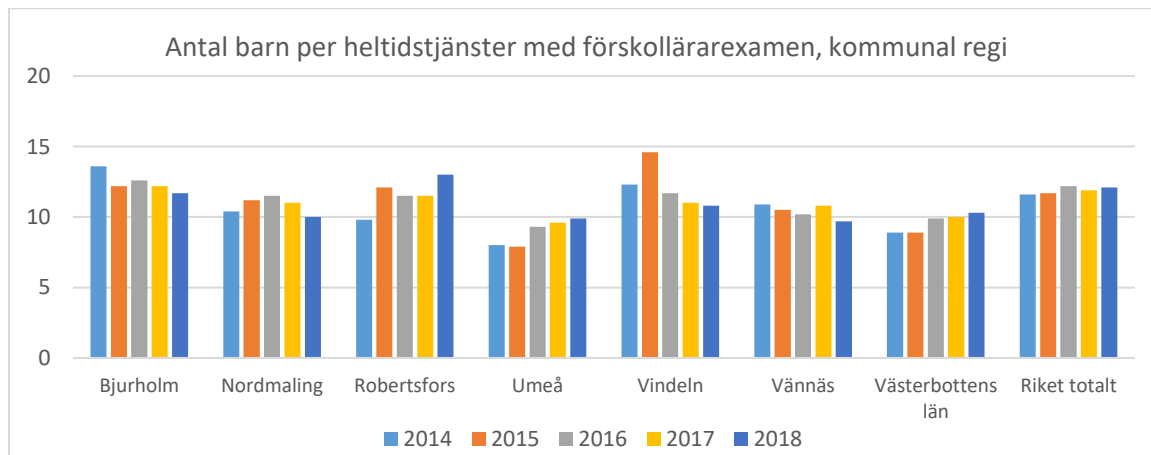

2.2.2 PERSONALTÄTHET

Robertsfors kommun har en mycket god personaltäthet med 4,2 barn per heltidstjänst, vilket kan jämföras med genomsnittet i riket som är 5,1 och i Västerbottens län 5,0. Även i jämförelse med Umeåregionen ligger Robertsfors kommun mycket bra till. Här kan vi också notera att trenden för länet i genomsnittet är ett ökat antal barn per heltidstjänst i motsats till riket. Genomsnittet för länet och riket ligger idag på i princip samma nivå.

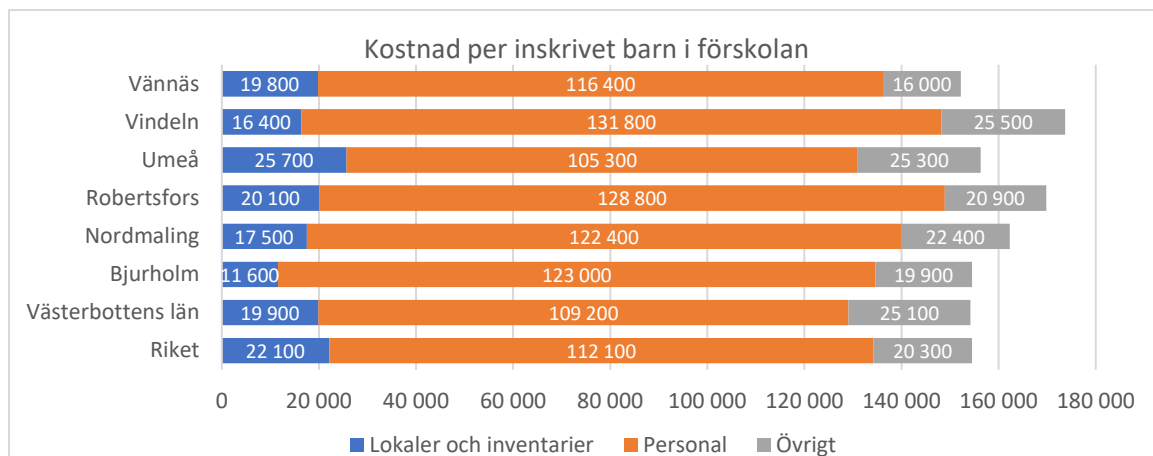
Personaltäthet i form av antal barn per heltidstjänst med förskollärexamen är mindre god i Robertsfors kommun (13) jämfört med övriga kommuner i Umeåregionen. I länet är genomsnittet 10,3 barn per heltidstjänst med förskollärexamen och i riket 12,1.

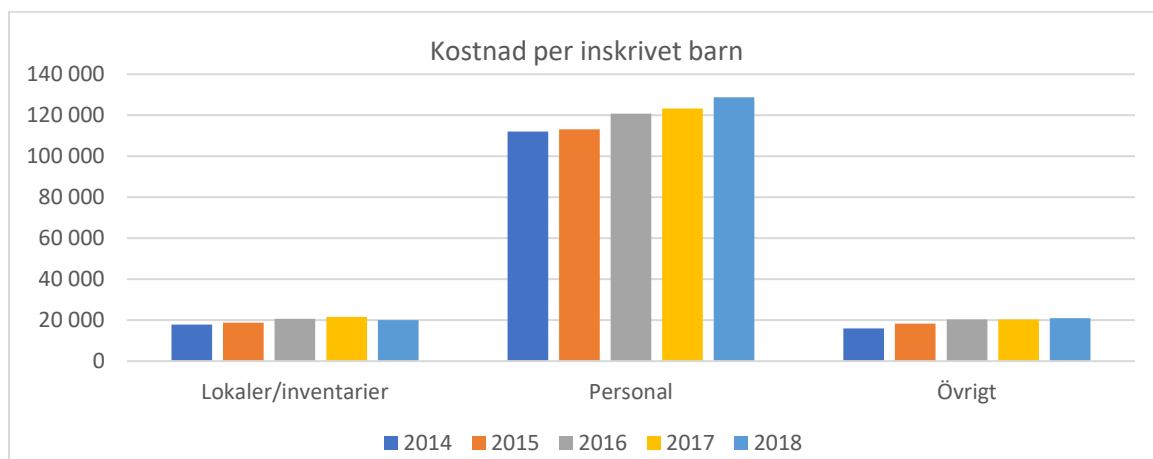
2.3 KOSTNADER

2.3.1 Kostnad per barn i jämförelse med andra

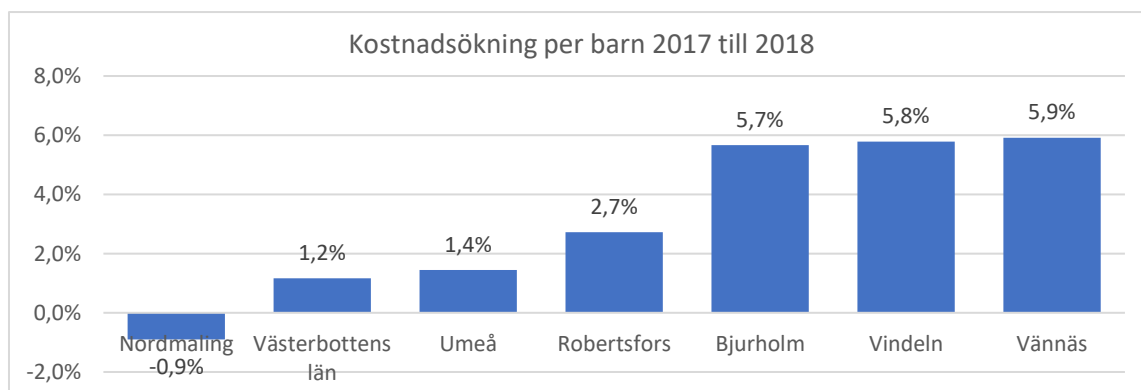
Diagrammet nedan visar kostnad per inskrivet barn i förskola i jämförelse med övriga kommuner i Umeåregionen, länet och riket. Kostnaden per inskrivet barn i Robertsfors kommuns förskolor är 169 800 kr/barn i jämförelse med 154 200 kr/barn i länet och 154 500 kr/barn i riket som helhet. Av kommunerna i Umeåregionen är det endast Vindelns kommun som har en högre kostnad per inskrivet barn (173 700 kr/barn). Det är också dessa två kommuner som har högst personalkostnad per inskrivet barn.

2.3.2 Kostnadsutveckling per inskrivet barn

Den totala kostnaden per inskrivet barn har ökat med 16,5% de senaste fem åren i Robertsfors kommun. Kostnaden för lokaler/inventarier har ökat med 13%, personalkostnad med 15% och kostnad för övrigt har ökat med 31% under samma period.

Kostnadsökningen från föregående år per inskrivet barn i Robertsfors kommun är högre än för länet i genomsnitt och i Umeå kommun. I jämförelse med kranskommunerna ligger dock Robertsfors kommun väl till. Noteras bör dock att Nordmaling har en kostnadsminskning på inte fullt 1%.

Sammanfattningsvis kan konstateras att kostnaden per inskrivet barn i förskolan fortsatt är hög i Robertsfors kommun. Takten på kostnadsutvecklingen har dock minskat i jämförelse med övriga kranskommuner.

Fortsatt bekymmersamt är den låga andelen heltidstjänster med förskollärexamen samtidigt med en hög andel personal utan utbildning för arbete med barn. Tidigare genomgångar av förskolans verksamhet (hösten 2018) har visat på ett samband mellan höga sjuktal och låg andel förskollärare/hög andel utan utbildning för arbete med barn. Detta medför höga kostnader för vikarier och även ett antagande att det påverkar behovet av förstärkning i barngrupper med barn med särskilda behov.

2.4 UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN FÖR 2018/19 VAR

- **Översyn av förskoleverksamhetens organisation och upprättande av bemanningsplaner**

En översyn av organisationen har påbörjats, men inte slutförts i avvaktan på att en tredje förskolechef rekryteras.

- **Utökning av ledningsorganisation med en tredje förskolechef**

Kommunstyrelsen beslutade 2018-12-11, §199 att tillskjuta 730 tkr för att möjliggöra anställning av en tredje förskolechef. Rekrytering genomfördes under vårterminen och en tredje förskolechef anställdes 2019-06-17.

- **Noggrant följa kostnadsutvecklingen det kommande året**

Kontinuerlig uppföljning av kostnadsutvecklingen har genomförts men förskoleverksamheten tillsammans med pedagogisk omsorg uppvisar fortsatt underskott mot budget.

- **Fortsatt kontinuerlig uppföljning av sjuktal**

Kontinuerlig uppföljning av sjuktal har gjorts under året. Perioden januari-juni 2018 var sjukfrånvaron inom förskoleverksamheten 9,49% jämfört med 8,34% samma period 2019. Även om detta är en nedgång får sjuktalen betraktas som fortsatt höga.

2.5 UTVECKLINGSOMRÅDEN FÖR 2019/20

- Översyn av förskoleverksamhetens organisation och upprättande av bemanningsplaner
- Noggrant följa kostnadsutvecklingen det kommande året
- Fortsatt kontinuerlig uppföljning av sjuktal

3 NORMER OCH VÄRDEN

3.1 UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19

- **Utveckla koppling mellan nationella mål och enhetsspecifika utvecklingsområden**
- **Utveckla arbetet med kartläggning och utvärdering/analys**

Föregående års kvalitetsredovisning belyser att kommunens förskolor var på god väg att utveckla och förbättra det systematiska kvalitetsarbetet. Analysen pekade dock på att det fortfarande fanns ett förbättringsområde kring dels hur verksamheterna kopplar sina lokala och enhetsspecifika mål till de nationella, det har även funnits brister kring hur verksamheterna kartlägger och analyserar sitt pedagogiska arbete.

En grundsten till att kunna kartlägga, utvärdera och analysera sin verksamhet är att det måste finnas rätt grundförutsättningar. Verksamhetsansvariga har sett tid, struktur och kunskap som nyckelfaktorer för att pedagoger ska kunna uppfylla och utveckla ovanstående uppdrag. Därigenom har det under föregående år genomförts både mindre och mer omfattande schemaändringar som syftat till att ge pedagogerna reell tid till att kartlägga, utvärdera och analysera sina verksamheter.

För att fördjupa och utveckla arbetet kring kartläggning, utvärdering och analys ytterligare har pedagoger använt sig av reflektions och analysmodellen VAR ÄR VI, VART SKA VI, HUR GÖR VI, HUR BLEV DET under den enskilda och kollegiala utvecklingstiden. Fördelarna med modellen menar vi är många. Den är enkel, funktionell, den skapar struktur och tydlighet för reflektion och gemensamma diskussioner. Därmed kan modellen ses som ett stöd i att bibehålla fokus på uppdrag och uppsatta mål. Ett systematiskt användande över tid tenderar att avspeglas i en pedagogisk verksamhet som står under ständig förändring, förbättring och utveckling.

Sammanfattningsvis är vi på god väg att föra nationella mål närmare till de enhetsspecifika på kommunens förskolor. Det finns en ökad vilja och ambition att kartlägga, analysera och utvärdera den pedagogiska verksamheten. Den slutsatsen grundas i att pedagogisk utvecklingstid prioriteras och fylls med värdefulla pedagogiska insikter i högre utsträckning än tidigare. Dock kvarstår ett arbete med att stärka och tydliggöra samtalsstruktur ytterligare i syftet att ge samtliga medarbetare stöd att fokusera på att reflektera över frågor som är direkt anknutna till den pedagogiska verksamheten. Systematisk analys och reflektion ses som en grundförutsättning för att utveckla och säkerställa kvalitet i förskolan, och vi rektorer menar att det kvarstår arbete att stötta medarbetare i denna reflektion och analysprocess.

3.2 UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020

- Fortsatt arbetet med att utveckla koppling mellan nationella mål och enhetsspecifika utvecklingsområden
- Utveckla arbetet med kartläggning och utvärdering/analys

4 UTVECKLING OCH LÄRANDE

4.1 UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19

- **Fortsatt arbete med att utveckla förskolans arbete kring metoden pedagogisk dokumentation så att den bidrar, främjar, erbjuder och ger förutsättningar till hur respektive verksamhet utformas.**
- **Läsliftet för alla förskolor**

Föregående år kunde utläsas att det kvarstod fortsatt behov av att utveckla arbetet med pedagogisk dokumentation. Med anledning av att det arbetssättet, verktyget och förhållningssättet ska bidra till att personalen får syn på det lärande som sker och vidare till att utveckla verksamheten i förskolan tillsammans med barn och kollegor.

Förskolorna i Kommunen har under året arbetat på olika sätt, med olika metoder i syfte att få till ett hållbart systematiskt kvalitetsarbete. De dokumentationsmetoder som använts är bland annat IT-verktyg, (Google presentation, BRUK, SKA-hjulet, dokumentationsårshjul, rumskartläggningar, trygghetsvandringar samt användande av mallar som stöd för reflektion både enskilt och kollegialt. Dessa metoder syftar till att synliggöra och skapa förståelse på vad som pågår i verksamheten, utan en på förhand bestämd ram av förväntningar och normer. Att dokumentationerna leder till att medvetandegöra både barnens och de vuxnas lärande, synliggöra den pedagogiska miljöns betydelse och personalens förhållningssätt.

Begreppet pedagogisk dokumentation är fortfarande ett komplext begrepp där rektorer behöver implementera ett likvärdigt arbetssätt och sättas i relation till det systematiska kvalitetsarbetet. Målsättningen att skapa likvärdighet och gemensamma arbetssätt över hela kommunen bör dock få ta tid, då förändring sker olika snabbt på olika förskolor. Verksamheterna är i behov av olika typer av stöd, därmed är det av stor vikt att det stödet är anpassat utifrån varje verksamhets individuella behov.

Som föregående år nämndes finns brister kring utvärdering/analys, vilket är starkt kopplat till osäkerheten till roll- och ansvarsfördelning. Konsekvenserna som blir i att utforma en verksamhet om inte läroplanens intentioner efterlevs och praktiseras har setts leda till brister i arbetsmiljön. Ur arbetsmiljösynpunkt är det viktigt att varje medarbetare är förtrogen med sitt uppdrag. Andra faktorer som ligger till grund i analysen är att det i vissa verksamheter saknats ramfaktorer såsom schemalagd pedagogisk utvecklingstid PUT, som stödjer och ger förutsättningar till enskild samt kollegial reflektion.

Läsliftet

Böcker och högläsning har traditionellt sett haft starkt fäste i svenska förskolor. Aktuell forskning tyder dock på att det i generell mening fanns kvalitativa brister i läsandets och berättandets genomförande. (Skolverket). Denna slutsats blev bekräftad då Skolinspektionen 2016 utförde en granskning av två av kommunens förskolor. Skolinspektionen pekade på brister kring att expandera språket, dvs hur förskolorna planerar och genomför språkutvecklande aktiviteter. Som en kompetenshöjande åtgärd togs beslutet att kommunens förskolor skulle ingå i ett Läsliftet-projekt som är upprättad i Skolverkets regi.

Syftet med Läsliftet i Robertsfors Kommuns förskolor var "Att utmana och stimulera barns språk-, läs- och skrivutveckling samt ta tillvara deras intresse för texter, bilder och skriftspråk. I det här sammanhanget betyder språk-, läs- och skrivutveckling att barn i förskolan på ett lekfullt sätt ges möjlighet att möta olika texter och dela med sig av upplevelser, tankar och erfarenheter i olika uttrycksformer. Förmågan att kommunicera är central för barns utveckling och lärande för att de i framtiden ska kunna vara delaktiga i samhället." (Resursteamets syftesformulering för Läsliftetprojektet, 2018)

Förskolepersonalen har under föregående år arbetat med Skolverkets modul "Läsa och Berätta". Enligt Skolverket (2018) så belyser modulen hur högläsning, berättande och strukturerade samtal skapar förutsättningar för alla barn med hjälp av sin egen erfarenhetsvärld ska få ta viktiga steg till att bli läsande individer. Modulen belyser även aspekter av olika metoder kring läsning och berättande och hur dessa låter barnen upptäcka skriftspråket. Att målmedvetet planera förskolans läsmiljö och att pedagoger fungerar som läsande förebilder är även det exempel på aspekter som modulen tar upp. (Skolverket)

Efter att Läslyftet-projektet genomförts på samtliga förskolor kan det från föregående års kvalitetsrapporter utläsas att språkstimulerande aktiviteter fått mer utrymme i den pedagogiska verksamheten. Språket ges stort utrymme i verksamheterna, pedagogers språkliga medvetenhet har ökat vilket kan utläsas i att det finns en strävan att skapa språkaktiviteter av god kvalitet ute i verksamheterna. Pedagoger ändrar och organiserar sin verksamhet som syftar till att främja barns läs- och språkutveckling i större utsträckning än tidigare. Pedagoger reflekterar över hur barns språkutveckling kan stimuleras med hjälp av såväl förhållningssätt, miljöer som aktiviteter, hur och vilka ramfaktorer som påverkar samt hur vi kan organisera verksamheten så alla barn kan garanteras att få vistas i språkstimulerande miljöer under sin tid på förskolan.

Sammanfattningsvis kan konstateras att begreppet pedagogisk dokumentation ses i generell mening fortfarande som mångfacetterat, därav ser vi ett fortsatt behov av stöd till pedagoger i syftet att verktyget ska generera en ökad kvalitet på såväl verksamhets som individnivå. Genom kollegial reflektion mellan barn - pedagoger och mellan pedagoger - pedagoger tydliggöra att pedagogisk dokumentation ska ses och användas som ett självklart verktyg för att främja alla barns lärande och utveckling.

4.2 UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020

- Fortsatt arbete med att utveckla förskolans arbete kring metoden pedagogisk dokumentation så att den bidrar, främjar, erbjuder och ger förutsättningar till hur respektive verksamhet utformas.
- Implementering Lpfö 18

5 BARNIS INFLYTANDE

5.1 UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19

- **Utvecklingsledare har fått i uppdrag att ta fram en plan för implementering och arbetsgång som sträcker sig från hösten 2019-årsskiftet 2020**
- **Barnsyn och kunskapssyn**
- **Nätverk förskollärare/pedagogisk utvecklingstid förskollärare**

Föregående års sammanfattning kunde utläsas att personalen ansågs i hög grad reflekterande kring barns inflytande utifrån förskolans miljö och material, och att barnens lek och intressen generellt sett låg till grund för utformning och innehåll. Dock ansågs detta som ett utvecklingsområde framåt för förskolerektorer och utvecklingsledare till att skapa förutsättningar för under verksamhetsbesök och arbetsplatsträffar att fördjupa sig inom. Området fick dock anstå läsåret 17/18 och även läsåret 18/19.

Gällande barn och kunskapssyn så härleds begreppen till att det ligger i förskolans uppdrag att reflektera över hur förskolan blir en plats som barnen får möjlighet att ha reellt inflytande

över. För att förskolan ska leva upp till detta så ska pedagoger reflektera över hur vuxna ser på barnen och barnens lärande och utveckling.

Redovisningarna visar generellt sätt att det sker processer kring att öka barnens inflytande på olika sätt, exempelvis genom jämställdhet, demokratarbete, lärmiljöer och förhållningssätt. Faktorer som lyfts fram och problematiseras är dels maktstrukturer, vilket kan visas genom att barnen kunde ses som underordnade de vuxna och begränsas i meningsfulla initiativ och aktiviteter.

Stereotypa könsmonster tenderar i generell mening att påverka och begränsa barns möjligheter till delaktighet och inflytande i svensk förskolor (Skolverket). Beroende på hur vuxna ser på barnen och hur vuxna ser på pojkar och flickor, vilka roller och lekar som anses ok inverkar även det på barnens möjligheter till delaktighet och inflytande. En kvalitetsgranskningsrapport från Skolinspektionen "Förskolans arbete med jämställdhet" ligger på Skolverkets hemsida visar att förskolans uppdrag om jämställdhet är en stor utmaning på många vis. Rapporten visade brister på följande punkter:

- Vid flertalet granskade förskolor arbetar inte personalen systematiskt utifrån ett genusperspektiv vid genomförande av aktiviteter, planering av miljö och material samt i samtal om förhållningssätt.
- Vid ungefär hälften av förskolorna vägleder personalen inte pojkar och flickor så att deras möjlighet att pröva olika miljöer och material breddas och varieras, särskilt inte i den fria leken. (Skolverket, 2018)

Nätverket för förskollärare är upprättat och en träff har genomförts och fortsatta planer för träffar finns under 2019-2020 som ett led i målet att skapa likvärdighet i Robertsfors kommuns förskolor. Genom nätverkande ges förutsättningar och möjlighet för förskollärarna att tolka, diskutera, problematisera och reflektera över förskolans uppdrag vilket även ses som ett delmål för att stärka förskollärarnas ansvar.

Arbetet med implementeringen av förskolans läroplan, LPFÖ 18 har under 2018-2019 fått anstå utifrån att byggprocessen Centrala och Ånäset lagts på utvecklingsledare.

Sammanfattningsvis planeras implementeringsprocessen att inledas under hösten 2019 där samtliga av kommunens förskolor ska ingå. Implementeringen av den nya läroplanen förväntas vara genomförd under 2021. För att skapa goda förutsättningar för att all personal ska bli förtrogen med uppdraget kommer vi använda de pedagogiska konferenserna i implementeringsprocessen. De pedagogiska konferenserna som sker kvällstid har som huvudsakligt syfte att ge utrymme för gemensam reflektion över bland annat den allt tydligare rollfördelningen samt andra centrala begrepp som finns beskrivna i den nya läroplanen. Konferenserna fyller en viktig funktion i läroplansimplementeringsprocessen, där personal kan mötas och utbyta tankar och erfarenheter kring sitt pedagogiska uppdrag.

Vad gäller pedagogers utvecklingstid där syftet att på individ och arbetslagsnivå skapa utrymme för reflektion, utvärdering och analys av verksamheten, så kvarstår faktumet att många pedagoger upplever brist på tid och personal. I praktiken innebär detta att den faktiska reflektionstiden i många fall uteblir. Detta får negativa följder på den generella verksamhetskvalitén, vilket innebär att ytterligare och uppföljande åtgärder bör sättas in under kommande år.

5.2 UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020

- **Utvecklingsledare tar fram en plan för implementering och arbetsgång som sträcker sig från hösten 2019-årsskiftet 2020**
- **Pedagogisk utvecklingstid**

6 FÖRSKOLA OCH HEM

6.1 UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19

- **Google presentation**
- **Utvecklingssamtal/Nätverk för förskollärare**
- **Annat planeringsverktyg/Tempus**

Målet att kommunens förskolor ska använda sig av Google Presentation som verktyg för samverkan med vårdnadshavare (vid exempelvis utvecklingssamtal mm) har inte uppnåtts. Förskolor och dess personal har använt sig av Google Drive som dokumentationsverktyg, dock ej Google presentation specifikt. Det finns ett behov att lägga fortsatt fokus på att skapa tydlighet och struktur för innehåll och genomförande i utvecklingssamtal vilket syftar till att generera trygghet och likvärdighet på kommunens samtliga förskolor. Struktur och likvärdighet på utvecklingssamtalen kan medverka till att alla medarbetare oavsett utbildning kan genomföra samtalen av god kvalitet. Struktur och tydlighet på utvecklingssamtalen kan även vara positivt ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Tempus kommer att införas på samtliga förskolor under hösten 2019.

Sammanfattningsvis ser vi ett fortsatt utvecklingsarbete kring att stärka och utveckla samverkan med förskola och hem.

6.2 UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020

- **Utarbeta ett underlag för föräldraenkät**
- **Anpassa utvecklingssamtalets struktur och innehåll efter den nya läroplanen LPFÖ 18**

7 ÖVERGÅNG OCH SAMVERKAN

7.1 UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19

- **Nätverk mellan respektive skolform.**

En tillbakablick av föregående år visar att samtliga förskolor använde sig av Skolverkets överskolningsmall. Dock fanns ett behov av ytterligare åtgärder för att säkra att relevant info kring vad verksamheten erbjuder barnen, vilka erfarenheter och upplevelser barnet varit med om under sin tid på förskolan får följa med upp till förskoleklass, kort sagt att förskoleklass kan bygga vidare på barnets befintliga kunskaper. Genom att lyfta vad barnet erfarit och upplevt under sin tid på förskolan är ett viktigt stöd för att barnet ska få bästa tänkbara förutsättningar till en positiv lärandeutveckling i förskoleklass, samtidigt som vi kan motverka att bristperspektivet lyfts fram (dvs vad barnet INTE kan). Nätverk mellan skolformerna har fått anstå.

7.2 UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 2019/2020

- **Samtal och dialog med skolledare för att diskutera och få en samsyn kring vad som ska följa med barnet i syftet att skapa en fortsatt god kunskapsutveckling i skolan**

8 UPPFÖLJNING, UTVÄRDERING OCH UTVECKLING

8.1 UPPFÖLJNING AV UTVECKLINGSOMRÅDEN/MÅL 18/19

- Fortsatt anställning av utvecklingsledare för stöttning avseende implementeringen av Lpfö 18
- Utökning till tre förskolechefer 2019-01-01

Rekryteringen av en tredje förskolechef syftar till att möjliggöra en ökad chefsnärvaro på kommunens förskolor. Närvarande ledarskap ger enligt forskning positiva effekter på verksamhetens generella kvalité samt på arbetsmiljön.

Referenser:

Skolverket. (2019). <https://larportalen.skolverket.se/#/modul/5-las-skriv/F%C3%B6rskola/021-Lasa-o-beratta>

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/forskning-och-utvarderingar/forskning/viktigt-att-skapa-stimulerande-lasmiljoer-i-forskolan>

<https://www.suntarbetsliv.se/forskning/organisatorisk-och-social-arbetsmiljo/nara-till-chefen-viktigt-i-forskolan/>